

Visszanyeri régi szépségét az iskola

Elhárult az akadály

Fotó: Bodolai Gyöngyi

Kívül, belül megújul a marosvásárhelyi Bolyai Farkas Elméleti Líceum és a Református Kollégium szép szecessziós főépülete, miután rendeződött a telekkönyvvel kapcsolatos probléma, ami évek óta hátráltatta a felújítást. Amint Mátéfi István iskolaigazgató elmondta, a múlt év végén tárgyalást folytattak Ballai Zoltánnal, az Erdélyi Református Egyházkerület gazdasági tanácsosával a felújítás részleteiről, ugyanis az épület az egyházkerület tulajdonát képezi.

Ballai Zoltán megígérte, hogy a teljes épületet felújítják. Bizonyos lépcsők már láthatók, a régi kollégium épülete külsejében is megújult, a Bolyai utca felőli C szárny tetőszerkezete úgyszintén, belső részén a vakolatot eltávolították. Hasonló művelet folyik az alagsorban is, ahol leverték a vakolatot, mert a téglá nagyon sok nedvességet szívott magába, ezért megpróbálják szellőztetni, majd speciális anyaggal vakolják be, hogy a vizet „kicsalják” a falból.

(Folytatás a 4. oldalon)

Bodolai Gyöngyi

Tanácskozás a Mária útról Marosvásárhelyen

Január 19-én és 20-án az Erdélyi Mária Út Egyesület és az Erdélyi Kárpát-Egyesület marosvásárhelyi osztálya szervezésében, valamint az 1Úton kezdeményezők több megyét átfogó tanácskozást szerveznek az EKE Dózsa György utca 9. szám alatti székhelyén.

2.

Korláttal óvják a Kultúrpalota két értékes freskóját

A napokban kovácsoltvas korlátot helyeztek el a marosvásárhelyi Kultúrpalota előcsarnokában Körösfői Kriesch Aladár Sámánok tánca és Székely mesemondás című nagyméretű freskói elé, amelyek a nagy előadóterem bejárata mellett vannak.

4.

Oroszország, Szentpétervár

Oroszország felé utazva mintegy 135 kilométeren át nyugtalanul vártuk, hogy a határon gond nélkül átlépjünk. Eddig az országhatárok megállás nélkül átjárhatók voltak, most úgy éreztük, mintha visszaköszönne a múlt.

15.

Nem tudott vizet kavarni a Sirius a bajnok ellenében

A címvédő és a mostani idényben veretlen háromszékiek ellen még önmaguk legjobb teljesítményével sem sok esélyük lett volna a marosvásárhelyieknek, de ilyesmiről szó sem volt a pályán.

17.

OPTICA OPTOFARM

A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szakületünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282
- ▲ A Danubius Hotelben. Tel. 0742-100-323

Aktuális

Lehet lejjebb?

Benedek István

Az utóbbi időben minden kormányváltás idején – és bőven volt ilyen az utóbbi években – azt gondolhatták a szkeptikusok, hogy gyengébb kabinetre képtelenség cserélni az épp meglévőket. Aztán a politikum bebizonyítja, hogy dehogynem, lehet még mélyebbre is süllyedni.

Pont ez a helyzet a frissen kijelölt új miniszterelnök asszonnyal is, akiről a vak is látja, hogy bólogató bábnak ültetnék a kormánypalotába – az elődeihez hasonlóan. Másra nem is lehet alkalmas egy olyan „politikus”, aki európai parlamenti képviselőként nyilatkozva nevezi uniós tagállamoknak Iránt és Pakisztánt egy, a nők jogaival kapcsolatos interjúban. A kormányfővé jelölése pontos jelzés az egész föld-résznek arról, hogy milyen komoly EU-elnökségre számíthatnak szép hazánk részéről 2019 első felében, amikor nálunk lesz a kontinentális kormánybot.

Azt, hogy a kormánykoalíció képtelen normálisan vezetni az országot, eddig is láttuk, és továbbra is látni fogjuk. De azért, hogy a dolgok így mennek, ahogyan, nemcsak a tettesek felelősök, hanem a kétbalkezeséggel cinkos ellenzék is. Amelyik jobb helyeken arra használja az ellenzékben töltött időt, hogy árnyékkormányt és programot dolgoz ki, hogy adott esetben, ha a dolgok úgy állnak, legyen készen a hatalom átvételére. De nem nálunk. Itt az ellenzék a nyelvet közszerűli a kormányzat mindennapos baklövéssein, de amikor kormányalakítást célzó elnöki konzultációk vannak, még jelöltet sem nevez meg, hogy olyan munkaigényes mutatókról, mint esetleg egy alternatív

(Folytatás a 3. oldalon)

Bírálja az ellenzék Johannist, amiért nem tagadta meg a PSD-s kormányfőjelölt kinevezését

Saját volt pártján, a jobbközép PNL-n kívül a teljes parlamenti ellenzék, az ellenzéki sajtó és a korrupcióellenes tüntetések szervező civil szervezetek is bírálták Klaus Johannist államfőt, amiért a legkisebb ellenkezés nélkül kormányalakítási megbízást adott a PSD első jelöltjének, a PSD nőszervezetét vezető Viorica Dăncilă EP-képviselőnek.

A csütörtöki lapok Traian Băsescu volt államfőt, az ellenzéki PMP elnökét idézik, aki szerint Johannist semmivel sem került közelebb újrávalásztásához, inkább távolodott egy második elnöki mandátumtól azért, hogy a „legkényelmesebb utat választva” nem tagadta meg, hogy kinevezze a PSD elnökének, Liviu Dragneának a kegyeltjét.

Băsescu meggyőződése, hogy a PSD képtelen a kormányzásra, Johannist pedig megszabadíthatta volna az országot a gazdaságpolitikai kapkodástól, ha szembeszegült volna a PSD-vel. A volt elnök szerint a parlament biztosan megszakította volna a második jelöltet, mert ha elutasítja, feloszlását kockáztatja.

Az USR elnöke, Dan Barna sajnálatosnak tartja, hogy a jobboldali elnök meg sem próbálta a „katasztrófát korlátozni” és legalább egy „elfogadható” jelöltet kérni a PSD-től. A párt arra emlékeztetett, hogy a jelölt egyedüli emlékeztetés megnyilvánulása az Európai Parlamentben az volt, amikor védelmébe vette a büntetőjog korrupcióellenes szigorát enyhítő, a több százéves tüntetések hatására visszavont kormányrendeletet.

Szerda este a közösségi oldalak is megteltek az eddigi kormányellenes tüntetéseket szervezők családostól bejegyzéseivel, Johannist Facebook-oldaláról pedig már a bejelentése utáni órában követők száza iratkoztak le.

A korrupcióellenes megmozdulások szervezőinek egyike, az Inițiativa România szerda este az elnöki hivatal elé hívta híveit, ahol néhány tucatnyi tüntető ezúttal az eddigi szövetségüknek tartott államfő ellen demonstrált, amiért a legkisebb ellenállást sem tanúsította a PSD-vel szemben, és még csak feltételeket sem kötött ki – például az igazságszolgáltatás függetlenségének garantálását – a miniszterelnök-jelöltjük kinevezéséhez.

Az ellenzéki hangvételű Adevărulban Paul Stan ugyanolyan

csalódnak nevezi Johannist, mint amilyen Emil Constantinescu elnök volt, aki később bevallotta, hogy „legyőzték a titkoszolgálatok”. A szerző szerint Johannist „lepaktálását a bűnözőkkel” sokan csak azzal tudják magyarázni, hogy ő is zsarolható, vagy nem tud felnőni tisztségéhez.

Az Adevărul egy másik szerzője, Mircea Morariu engedélyesebb hangon írva az elnökről megállapította: sokan önzéssel, cinizmussal vádolják Johannist, amikor arra játszik, hogy „nyilvánvalóan alkalmatlan” miniszterelnökükkel és megvalósíthatatlan választási ígéreteik borítékolható kudarcával a szociáldemokraták végképp lejáratták magukat a választók előtt, de a szerző szerint a jobboldali államfőnek nem nagyon volt reális választási lehetősége. A jobboldali ellenzék nem is javasolt kormányfőt, és ha a parlament – feloszlását meggátolando – előbb-utóbb meg is szavazott volna egy jobboldali vagy független jelöltet, az semmit sem tehetett volna a parlamentben ülő baloldali többséggel szemben.

Rendkívüli ülészakra hívják össze a bukaresti parlamentet

Rendkívüli ülészakra hívják össze a parlamentet, hogy beiktassák Románia új kormányát – jelentette be szerdán Liviu Dragnea házelnök, a PSD elnöke, miután az államfő kormányalakítási megbízást adott a párt nőszervezete vezetőjének, Viorica Dăncilă EP-képviselőnek.

A parlament tavaszi ülészaka normális körülmények között február elsején kezdődne, de Dragnea szerint az új kormány programjának parlament elé terjesztésére és a miniszterjelöltek parlamenti meghallgatására hamarabb sort kerítenek oly módon, hogy január 29-én a törvényhozás szavazhasson az új kormány beiktatásáról.

Dragnea közölte: a PSD továbbra is eddigi koalíciós partnerével, a liberális ALDE-vel együtt akar kormányozni a választásokon szerzett felhatalmazás alapján.

Viorica Dăncilă kormányfőjelölt megköszönte az államfőnek, párttársainak és koalíciós partnereinek a bizalmat.

„Számunkra a románok érdekeit szolgáló kormányprogram megvalósítása a fontos a 2018-as centenáriumban (Erdély és Románia egyesülését kimondó 1918-as Gyulafehérvári nyilatkozat századik évfordulója) évében, hogy előkészítsük a 2019-es román uniós elnökséget” – mondta a kormányfőjelölt. (MTI)

Románia nem sokat fejlődött a korrupció megelőzése terén

Románia csekély haladást ért el a törvényhozókat, a bírakat és az ügyészeket érintő korrupció megelőzése terén, az e tekintetben megfogalmazott ajánlások közül mindössze kettőt valósított meg maradéktalanul, derül ki abból a jelentésből, amelyet csütörtökön tett közzé az Európa Tanács keretében működő korrupcióellenes államcsoport (GRECO). A dokumentum emlékeztet, hogy a GRECO 13 ajánlást fogalmazott meg egy 2016-os felmérésben. Ezek közül kettőt kielégítő módon, négyet csak részben, hetet pedig egyáltalán nem valósított meg az ország – állítják.

A GRECO csütörtöki jelentése jelentős kezdeményezésként értékeli, hogy a parlament elfogadta a 2017 októberében a képviselők és szenátorok magatartási kódexét. Az ebben fellelhető túl általános megfogalmazások, illetve az alkalmazási szabályok hiányosságai miatt azonban úgy véli, hogy e törvényi keret nem kielégítő, áll a dokumentumban. A korrupcióellenes államcsoport úgy véli, Románia nem helyez kellő hangsúlyt a törvényhozók vagyoni- és érdeknilatkozatait ellenőrző Országos Feddhetetlenségi Ügynökség (ANI) tevékenységének hatékonyabbá tételére, bár a munkamódszerek és az adatfel-

dolgozás jelentősen javult. A szervezet ugyanakkor elvárja az ANI-határozatok gyakorlatba ültetésének javítását.

A dokumentum szerint a romániai jogalkotási folyamatok továbbra is aggasztják a GRECO-t, amely úgy véli, túl gyakran élnek a törvényhozók a sürgősségi eljárás lehetőségével, ugyanakkor sokszor éri az a vád őket, hogy széles körű egyeztetés vagy az átláthatóság elvének betartása nélkül fogadják el a törvényeket. A GRECO hiányolja a vezető tisztségeket betöltő ügyészek és bírák kinevezési eljárásának objektivitását és átláthatóságát garantáló intézkedéseket, és úgy véli, hogy a Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanácsnak (CSM) fontosabb szerepet kellene kapnia a procedúrában. A jelentést 2017. december 8-án állították össze a GRECO plenáris ülése keretében, amelyen arról is döntés született, hogy sürgősen felülvizsgálja a szervezet az igazságszolgálati törvényeket módosító három jogszabálytervezetet. Az ezekről készült felmérést nem foglalták bele a csütörtökön közzétett jelentésbe, mert még dolgozás alatt áll, vélhetően a március 19-e és 23-a közötti plenáris ülésen ismertetik majd. A GRECO ugyanakkor felkérte a romániai hatóságokat, hogy adjanak tájékoztatást a csak részben vagy egyáltalán nem megvalósított ajánlások ügyében. (Agerpres)

Kína 12,9 milliárd dollárral csökkentette amerikai állampapír-portfólióját

Kína négy hónapja a legalacsonyabb szintre csökkentette amerikai állampapír-portfólióját novemberben, az ázsiai ország azonban így is az Egyesült Államok legnagyobb hitelezője maradt.

Az amerikai pénzügyminisztérium honlapján szereplő adatok szerint november végén 1177 milliárd dollár értékű amerikai állampapír volt kínai kézben, ami 12,6 milliárd dollárral kevesebb az október végénél.

A lista második helyén szereplő Japán 9,9 milliárd dollárral, 1084 milliárd dollárral csökkentette amerikai állampapírokban tartott befektetéseit novemberben.

Az amerikai állampapírok harmadik legnagyobb tulajdonosa Írország 328,7 milliárd dollárral, amelyet a Kajmán-szigetek követ 269,4 milliárd dollárral, majd Brazília következik 265,3 milliárd dollárral.

A tíz legnagyobb tulajdonos között van továbbá Svájc, Nagy-Britannia, Luxemburg, Hongkong és Tajvan.

Oroszország az Egyesült Államok 15. legnagyobb hitelezője, amerikai állampapír-portfóliója novemberben 700 milliárd dollárral 105,7 milliárd dollárra nőtt.

Az amerikai állampapírok a világon az egyik legbiztonságosabb befektetésnek számítanak. (MTI)

Ország – világ

Több ország- és megyei utat lezártak a rossz idő miatt

Országszerte több ország- és megyei utat lezártak, tájékoztat az Országos Rendőr-főkapitányság. Csütörtökön 13 órakor nem lehetett közlekedni a Transzalpina déli szakaszán, illetve négy Tulcea megyei országút egy-egy szakaszán. Ugyanakkor korlátozták a 3,5 tonnánál nehezebb kamionok forgalmát nyolc országút egyes dobrozdai szakaszain. A kedvezőtlen időjárás miatt lezártak 15 megyei utat Krassó-Szörény, Vaslui, Dâmbovița és Tulcea megyében, illetve három megyei utat Prahova és Vaslui megyében. Elakadt a vasúti forgalom a 300-as fővonalon. Az IR 1528 Nagyszeben–Bukarest és az IR 1632 Brassó – Bukarest vonatok a bușteni-i állomásban vesztegeltek. (Agerpres)

Negatívan véleményezte a CSM a törvénymódosításokat

Negatívan véleményezte csütörtökön a Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanács (CSM) plénuma az igazságszolgáltatás működését szabályozó törvények módosítását – tájékoztatták az Agerpres hírügynökséget igazságügyi források. A módosító indítvány szerint az ügyészségek vezetőit a szenátusnak mint az állampolgárok képviselőjének kellene kineveznie az igazságügy-miniszter javaslatára, a CSM láttamozásával, és hasonló módon lehetne visszahívni őket. Egy másik módosítás értelmében az Igazságszolgáltatási Felügyelet vezetője versenyzéssel nyeri el tisztségét. A kilencéves mandátumra olyan ügyészek vagy bírók pályázhatnak, akik legalább 12 éve a pályán vannak, legalább táblabírói szintre jutottak és „nagyon jó” minősítést kaptak az legutóbbi három felmérés alkalmából. (Agerpres)

Az oltáskampány folytatását szorgalmazza Bodog

Florian Bodog egészségügyi miniszter csütörtökön felkérte a családorvosokat, hogy folytassák az influenza elleni oltáskampányt január folyamán is, tekintve, hogy később kezdődött a betegség hullám, mint tavaly. Az Agerpres hírügynökségnek küldött közleményből kiderült, hogy az egészségügyi minisztérium felhívta a megyei közegészségügyi igazgatóságok figyelmét, hogy fokozzák a beoltások ütemét, főként a megbetegedésekre hajlamosabb személyek esetében. Florian Bodog szerint eddig 700 ezer személyt oltottak be, ami azt jelenti, hogy még 300 ezer dózis vakcina áll a családorvosok rendelkezésére. Az idézett forrás szerint 2018. január 8-a és 14-e között 80 influenzás esetet jegyeztek, míg tavaly ugyanebben a periódusban 306 beteget regisztráltak. (Agerpres)

Az EB egységes áfaövezetet javasol

Az Európai Bizottság (EB) új szabályokra tett javaslatot az egységes uniós áfaövezet létrehozása érdekében azért, hogy döntően csökkentse az Európai Unió belüli évi 50 milliárd eurós áfacsalás mértékét, miközben támogatja a vállalkozásokat és biztosítja az államháztartási bevételeket – közölte Valdis Dombrovskis csütörtökön. Az EB euróért és szociális párbeszédért felelős biztosa aláhúzta, az új szabályokra tett bizottsági javaslat arra irányul, hogy nagyobb rugalmasságot biztosítson a tagállamoknak az áfamértékek meghatározása és a kv-k gyarapodását elősegítő, kedvezőbb adózási környezet kialakítása terén. (MTI)

Lehet lejjebb?

(Folytatás az 1. oldalról)

kormányprogram, már ne is beszéljünk. Az egyetlen értelmes játékos a szerdai paródiában az extengerész volt, aki két jelölttel a tarsolyában ment tárgyalni, noha tudhatta, hogy ezek közül egyiket sem nevesíti az elnök, de legalább a szabályokat betartotta. A többiek nem jelöltek senkit, és az eddigi nyilatkozataik szerint nem szavazták meg a kabinettet sem, ami a jelenlegi parlamenti erőviszonyok szerint pont annyit ér, mint a lufiházózás.

Ha volt ebben az egész kormányváltás paródiában valamilyen rejtett poén, az a parlamenti bizalmi szavazáson még csattanhat, de a legvalószínűbb az, hogy megy tovább az eddig látott cirkusz: a választásokat nyert szocdemek és társaik képtelenek értelmesen kormányozni, az ellenzékük pedig szájkaratán kívül nem áll elő egyébbel. Meglehet, ötletük sincs, hogy az utóbbi esztendőben elkövetett „kormányzás” baklövéseit hogyan hozhatnák helyre, inkább hagyják a hatalmon levő szocdemeket, hogy a legjobb tehetségük szerint járvassák le magukat. Ez politikailag lehet jó taktika, de nekünk, a választóknak fog a legjobban fájni, mert a cirkusz számláját rajtunk kívül senki nem fogja törleszteni.

Elhárult az akadály

(Folytatás az 1. oldalról)
– Ha beindul a teljes felújítás, szakaszosan, egy-egy épületrészre osztjuk fel. A nagyobb munkák a nyári időszakban fognak zajlani, a kisebbeket el lehet végezni tanév közben is. Tervekből nincs hiány, a kérdés az, hogy hogyan fogunk haladni, de reményeim szerint három éven belül a teljes épület megújul – tájékoztatott az igazgató.

– A terveinkből a múlt év végére sokat megvalósítottunk. 24 tantermet pontra tettünk, ebből tízet teljes

elektronikai felszereléssel láttunk el: számítógép, videoprojektor, vetítívászon. Folyamatban van a Magyar Nemzeti Bank PADOC/PADE Alapítványától a Studium Alapítványon keresztül elnyert 11 millió forintos támogatásból származó termékek felszerelése. A napokban elkészül az új informatikai szakterem 30 számítógéppel, az öt interaktív táblából kettőt felszereltünk, az öt nagy teljesítményű fénymásológépet üzembe helyeztük, ezenkívül hat laptoppal, hat videoprojektorral és

vetítívászonnal gazdagodott az iskola felszereltsége, ami ezekből az eszközökből korábban nagyon szegényes volt – tájékoztatott Mátéfi István igazgató.

*

Az iskolaépületről érdemes tudni, hogy északi szárnya az 1800-as évek elején, a barokk korban épült, az impozáns szecessziós főépület Baumgarten Sándor terve alapján 1908–09-ben készült el az ismert marosvásárhelyi vállalkozó, Császár Lajos kivitelezésében.

Tanulmányi és érdemösztöndíj vásárhelyi tanulóknak Érdemes tanulni!

A tegnapi sajtótájékoztatónak két témája volt, amelyeket az RMDSZ marosvásárhelyi szervezetének ügyvezető elnöke, Kali István, illetve Bakó Szabolcs és Kovács Lajos városi tanácsosok ismertettek.

Mózes Edith

A tanácsosok elmondták, hogy a városi tanács tavaly április 6-án a 2017–2018-as tanévre is elfogadta azt a határozattervezetet, amely a 8,50 fölötti általánossal rendelkező és 10-es magaviseletű marosvásárhelyi tanulók számára havi 50 lejes tanulmányi ösztöndíjat biztosít. A tavalyi év első félévében 4750, a második félévében 6546 tanuló részesült ebben az ösztöndíjban, összesen 564.800 lej (122.782 euró) értékben.

A határozattervezetet a Bolyai Diákszövetség és a Maros Megyei Diáktanács megkeresésére nyújtották be, ugyanis 2014 óta nem fizették az ösztöndíjat, így a 2014–2015-ös, valamint a 2015–2016-os tanév kimaradt. Mivel visszamenőleg nem lehet kifizetni, a tanácsosok a határozattervezetükben a 2016–2017-es tanévre szavaz-

ták meg a tervezetet az 5576-os számú tanügyminisztériumi rendelet alapján.

A tanulmányi ösztöndíjat érdemösztöndíjjal egészíti ki az idén a tanács. Ezt az ösztöndíjat a tantárgyolimpiákon, az oktatási minisztérium által szervezett vetélkedőkön részt vevő, első, második vagy harmadik helyezést elérők kapják, értéke havi 500 lej. Ezzel szeretnék tanulásra buzdítani a tanulókat.

Jelentem, sikerült!

Kali István arról beszélt, hogy sikerült néhány, egyesek számára jelentéktelennek tűnő, de az érintettek számára életbe vágó problémát megoldaniuk.

Az egyik egy mozgássérült problémája volt, aki azért kereste fel az alpolgármestert, mert féltette a speciálisan felszerelt autóját, amelyet egy kiszáradt fa alatt kellett parkolnia a Harmónia utcában. A fát kivágták.

A Bolyai téren volt egy kitört ablak, szeméttel teli újságosbódé, amely rontotta a városképet. Mellette volt egy használaton kívüli telefonfülke is. Kali elmondta, hogy Vass Levente városi elnök még 2013-ban felvetette a problémát egy

sajtótájékoztatón, az eltávolításukat kérve. A telefonfülkét a sajtótájékoztató után eltávolították, de a bódé, mivel bizonyítékként szerepelt egy bírósági perben, a helyén maradt. A napokban azonban ezt is eltávolították.

Ezután elmondta, hogy a Kapa utcai református lelkész kérte a segítségüket, mivel az utca felújítása után a sáncárkot nem töltötték fel, emiatt sem a templom, sem a parókia előtt nem lehetett autóval megállni vagy parkolni. Ezt az ügyet is megoldották.

„Látszólag kis problémák – jelentette ki Kali István –, amelyek egyesek számára akár nevetségesnek is tűnhetnek. De az érintett személynek vagy gyülekezetnek ez volt a legnagyobb gondja, amit megoldottunk.”

Mint mondta, az elkövetkezőekben is arra próbálnak összpontosítani, hogy minden kisebb problémában is segítsenek, ezekről beszámoljanak. Mert ha ezeket a kis problémákat is megoldják, közelebb hozzák egymáshoz az embereket és a választott képviselőket, és így tudják tartalommal megtölteni a 2018-ban választott Közösséget építünk! jelmondatukat.

www.regisztracio.ro

Korlással óvják a Kultúrpalota két értékes freskóját

A napokban kovácsoltvas korlátot helyeztek el a marosvásárhelyi Kultúrpalota előcsarnokában Körösfői Kriesch Aladár Sámánok tánca és Székely mesemondás című nagyméretű freskói elé, amelyek a nagy előadóterem bejárata mellett vannak.

Fülöp Tímea, a Maros Megyei Múzeum Kultúrpalota részlegének osztályvezetője elmondta, hogy egy korabeli, Bernády György albumában levő eredeti fényképről mintázták meg a korlátokat, amelyeknek megvolt az illesztési helye a padlóban. A korabeli képek alapján, Oniga Erika művészettörténész segítségével kiderítették, hogy valóban a védőkorlát-rögzítésre szolgáltak az üregek. A képek alapján úgy rekonstruálták a korlátokat, hogy minél jobban egyezzenek a fényképen látottakkal. A fém munkát András Tihamér, a múzeum munkatársa, szakrestaurátor és a Metconf Kft. szakemberei végezték el. Nincsen pontos információ arról, hogy a korlátok mikor tűntek el. A művészettörténészek gyanítják, hogy valamikor a két világháború között távolították el őket.

– Nagyon örülök, hogy a helyére kerültek a védőkorlátok, mert fontos szerepük van abban, hogy megvédjük a freskókat. Mindamélt, hogy a Kultúrpalota műemlék és múzeum, rendezvényhelyszín is. Ma is azt a szerepet tölti be, mint amikor Bernády megál-

modta, otthont adva kulturális intézményeknek és programoknak. Évente több száz esemény van ott, több tízezer látogatója a Kultúrpalotának.

A 2006–2007-es restaurálás óta karcolásnyomok látszanak a freskókon, amelyeket valószínűleg a rendezvényeken a bejárat mellé, a falhoz közel elhelyezett roll up (reklámpannó) fémváza okozott. Ezért is fontosak a korlátok, hiszen a restaurálás igen nagy munka, és költséges, nem tehetik meg, hogy gyakran javíthatóság miatt keletkezett nyomokat. Mindezek mellett elégtétel az is, hogy sikerült fényt deríteni arra, eredetileg is voltak a freskók előtt ilyen védőkorlátok, így ezeket kellett rekonstruálni és elkészíteni, nem pedig a palotától idegen anyagot bevinni, hogy megóvjuk a fal-képeket – mondta Fülöp Tímea osztályvezető. (vajda)

Fotó: Maros Megyei Múzeum

Vasárnap kezdődik az ökumenikus imahét

Jobbod, Uram, erőtől dicső! (2Mózes 15, 6) – ezzel a mottóval szervezik meg a marosvásárhelyi történelmi magyar egyházak az idei ökumenikus imahétet. Az esemény, amely január 21-étől 28-áig tart, nagy népszerűségnek örvend a marosvásárhelyi hívők körében.

Az alábbi programot Szénégető István római katolikus lelkész közölte lapunkkal.

Az imahét 21-én a Gece utcai református templomban kezdődik, ígét hirdet Szénégető István római

katolikus plébános, hétfőn a Szent Imre római katolikus plébániára hívják a híveket, ígéhirdető Kecskés Csaba unitárius esperes.

Kedden a kövesdombi unitárius templomban Bukovinszky-Csáki Tünde református lelképásztor hirdeti ígét, szerdán az alsóvárosi református templomban Papp Noémi evangélikus lelkész az ígéhirdető.

Csütörtökön a Keresztelő Szent János római katolikus templomban Szabó László református lelkész, majd pénteken a Gece utcai református templomban Sebestyén Péter

római katolikus plébános szolgál.

Szombaton a Tudor negyedi Szent Kozma és Damján római katolikus templomba várják a híveket, az ígéhirdető Lőrincz István református lelkész lesz.

Az imahét vasárnap a Vártemplomban zárul Bara László római katolikus plébános szolgálatával.

Az istentiszteletek minden este 6 órakor kezdődnek.

Az imahétben begyűlt perselypénzzel az Unitárcoop Alapítvány szociális és gondozószolgálatát támogatják. (mezey)

Jól működik a koalíció Szászrégenben

A legutóbbi helyhatósági választásokat a volt PSD-s alpolgármester, Maria Precup nyerte meg, az RMDSZ-é lett az alpolgármesteri tisztség Szászrégenben. A tanácsban hét RMDSZ-es, nyolc PSD-s, három PNL-s és egy PMP-s képviselő van. Kelemen Szabolcs, a szászrégeni városi tanács RMDSZ-es képviselője szerint, aki az első mandátumánál tart, jó az együttműködés a PSD és az RMDSZ között. Kisebbségi helyzetben, amikor a magyarok aránya alig 23%, keresni kell az együttműködési lehetőségeket.

A képviselő elmondta, a városi tanács eddigi tevékenységével bebizonyította, hogy ha van kommunikáció, egyetértés, kompromisszum-készség mindkét fél részéről, együtt tudnak működni. „A legfontosabb kérdésekben egyeztetünk, a szakbi-

zottságokban, de azelőtt is találkoztunk, közösen szerkesztjük meg a helyi tanácsi határozattervezeteket. Voltak olyan esetek, amikor a téma felvetésekor nem értettünk egyet a szocialista pártbeli kollégákkal, de hosszabb egyeztetés után végül sikerült megoldást találni. Úgy tekintünk a tanácsosi tevékenységre, mint egy közös csapatmunkára, ahol a végeredményét nem igazán számít a pártszínezet, miután valamit eldöntünk, annak a kivitelezését felvállalja a koalíció is. Ilyen volt például az adók kiszabásakor, amikor a minimális emelést vállaltuk. Ugyanakkor Maria Precup polgármesterrel is jól egyezünk. Támogatja a kezdeményezéseinket. Tavaly például az egyházak támogatására kiírt felhívásra első körben nem jelentkeztek a magyar felekezetek képviselői; miután ezt észrevettük, tárgyalunk a polgármester asszonnal, akinek nem volt elle-

nére, hogy egy második kiírást is meghirdessünk. Beszéltünk felekezeteink képviselőivel, akik ezúttal léptek, és így sikerült 15.000–20.000 lejes támogatást kieszközölnünk egyházközségeként” – mondta Kelemen Szabolcs, majd hozzátette, sajnós az ellenzékben levő PNL-s képviselők inkább kampányszerű jelszavakat hangoztatnak a tanácsüléseken, mintsem konstruktívan járulnának hozzá a városfejlesztési tervek kidolgozásához, kivitelezéséhez. Kelemen Szabolcs elmondta, reméli, a tanácsnak Márk Endre alpolgármesterrel közösen, a lehetőségekhez mérten sikerül a szászrégeni magyaroknak kijáró támogatást, segítséget kieszközölnie az idén is, mint tavaly, amikor a különböző magyar kulturális rendezvényekre és a magyar osztályok számára is tudtak anyagi segítséget nyújtani a költségvetésből. (v.g.v.)

SZÍNES VILÁG

XIV. évf. 3. (600.) szám, 2018. január 19., péntek

Kristyori mementó

A reformáció ötszázadik évfordulója alkalmából az erdélyi református életet bemutató fényképkiallításom másfél tucatnyi helyszínen külön kitértem az egyik fotóra, amely egy pusztulásra ítélt templomtornyot ábrázol. A fénykép címe: Egy szórványtemplom végnapjai (Kristyor).

Dr. Ábrám Zoltán

Kristyor Brádtól hat kilométerre fekvő falu Hunyad megyében, református temploma a XVIII. században épült. Akkoriban virágzott a bányászat, aminek tulajdoníthatóan a mindvégig kisebbségben levő magyar lakosság viszonylag számottevőnek bizonyult. Száz évvel ezelőtt, a monarchia utolsó népszámlálásaikor, 1910-ben 2247 lakójából 631 magyar és 75 német anyanyelvű volt; a magyarok nagyobb részt római katolikusok, kisebbséget reformátusok. Ma már alig tucatnyi magyar lakja. Egyébként itt született 1931. december 3-án Furka Árpád Széchenyi-díjas vegyész, budapesti egyetemi tanár, a kombinatorikus kémia kutatója, a nemrég elhunyt Nobel-díjas Oláh György után az egyik legnagyobb élő ma-

gyar kémikus. Születésekor még álltak a templomfalak, épségben volt az isten házána hajója, és nem járta át a szél a tornyot.

Bár nyolc évtized általában nem túl hosszú idő közösségi szempontból, Erdélyben történelmi korszakot jelent. Kristyor református templomának a sorsa megpecsételődött, fokozatos pusztulásra ítéltetett. A hívók nélküli gyülekezet temploma mára bárki számára átjárhatóvá vált. A „menteni a menthetőt” jegyében tizenöt évvel ezelőtt a harangot Dévára szállították, így sikerült megőrizni az utókornak. Amikor néhány évvel ezelőtt a fényképet készítettem, a toronynak a váza még állt, és égbe meredt a templom tornyának a gombja, csillaggal a végében. Ezt ábrázolja a fénykép.

Októberben, a magyar közösség meghívásának eleget téve, Fogarason mutattam be a fényképkiallítás anyagát, a hozzá kapcsolódó kiadványt, miközben feleségem az általa gyalog megtett Mária-útról tartott vetített képes előadást. A református gyülekezet tanácstermében megtartott együttlétet követően Szász Tibor lelkész elmesélte, hogy „kiszemelték” maguknak a kristyori csillagot. A fogarasi református

templom gombja ugyanis nem folytatódik sem kakassal, sem csillaggal. Meg is beszéltek a hunyadi esperessel, és már az elszállítását

intézték, amikor kiderült: időközben „lába kelt”. Így hát Fogaras református temploma csillagtalán maradt.

A fénykép azonban kristyori mementó maradt, és mindannyiunkat a láthatatlan betlehemi csillag felé irányít.

Újraírhatják Amerika történelmét egy csecsemő 11,5 ezer éves maradványai

Újraírhatják Amerika benépesedésének történelmét egy csecsemő Alaszkában talált 11,5 ezer éves maradványai.

A maradványok genetikai elemzése alapján szakértők arra következtettek, hogy a gyerek egy korábban nem ismert ősi embercsoporthoz tartozott.

A kutatók szerint amit a DNS-ből kiderítettek, az alátámasztja azt az elméletet, amely szerint a kontinensre mintegy 20 ezer éve egyetlen hullámban Szibériából érkeztek bevándorlók. Az akkori alacsonyabb vízálás miatt száraz földterület alakult ki a Bering-szorosban, amely csak akkor került újra víz alá, amikor az északi jégtakaró megolvadt.

Az úttörő telepések lettek a mai amerikaiak ősei – mondta Eske Willerslev, a Koppenhágai és a Cambridge-i Egyetem munkatársa, aki kollégáival a Nature című tudományos lapban mutatta be genetikai vizsgálatokon alapuló eredményeit.

A hat hónapos csecsemő csontvázát az Upward Sun River nevű régészeti lelőhelyen találták meg 2013-ban. A helyi bennszülött közösség a „napkelte lánygyermek” nevet adta neki, a kutatócsoport USR1 néven utal rá. „Ezek a legrégebbi emberi maradványok, amelyeket valaha Alaszkában találtunk, de ami különösen érdekes, az az, hogy ez az egyén olyan populációhoz tartozott, amelyet korábban sohasem láttunk még” – magyarázta Willerslev.

„Ez egy olyan populáció, amely a legközelebbi rokonságban áll a modern amerikai őslakosokkal, mégis elkülönül. Mondhatjuk, hogy a legkorábbi vagy a legeredetibb őslakos amerikai csoportból származik a csecsemő. Ez azt jelenti, hogy minden amerikai őseiről mesélhet nekünk” – idézte a BBC News a kutatót.

A tudósok az ősi populációk történelmét a generációkon át a DNS-ben felhalmozódó mutációk és kisebb hibák alapján tanulmányozzák. Ezeket a mintázatokat demográfiai modellekkel egyeztetve kapcsolatot állapíthatnak meg a különböző embercsoportok között.

Az új tanulmány egy ősi populáció létre világit rá, amely mintegy 34 ezer éve kezdett genetikailag elkülönülni a kelet-ázsiaiaktól és amely az elválást megközelítőleg 25 ezer éve fejezte be – vélhetőleg ekkor szűnt meg a Szibériát és Alaszkát összekötő beringi földhid.

Az elemzés azt feltételezi, hogy az USR1 által képviselt ősi beringiek egy csoportja elkezdett elkülönülni az úttörő betelepülőktől. Ez a genetikai elkülönülés mintegy 20 ezer éve következett be annak eredményeképpen, hogy ezek az emberek néhány ezer évig Alaszkában maradtak. Az első betelepülőhullám egy másik csoportja dél felé indult, hogy a jégen túli területeket meghódítsa. Ebből a továbbvándorló csoportból alakult ki az a két genetikai csoport, amelyeket a mai őslakos populáció elődeiként tartanak számon.

„A lánycsecsemő örökítőanyaga előtt csak modernebb amerikai őslakosok és ősi szibériaiak maradványaiból tudunk következtetéseket levonni a kapcsolatokról és a szétágazás idejéről. Most viszont van egy egyedünk a két populáció között, és ez valóban megnyitja az utat ezen alapvető kérdéseknek a megválaszolásához” – mondta Willerslev.

Hozzátette: pontos válaszokhoz szükség lenne további maradványok felfedezésére Alaszkában és Szibéria északkeleti részén. Ezt az északnyugati-amerikai államokban megnehezíti az ottani talaj savassága, amely nem kedvez a csontok és DNS-anyagok fennmaradásának. (MTI)

Felújítás miatt leállt Prága híres csillagászati órája, az Orloj

Leállt és fél évre eltűnik az emberek szeme elől a prágai Óvárosi városháza híres csillagászati órája, az Orloj.

Az apostolokat, majd az aranykakas utolsó kukorékolását reggel kilenckor hosszú percekig tartó tappsal köszöntötte az a szokatlanul nagyszámú turista, aki még látni szerette volna az Orlojt a félféves kényszerszünet előtt.

A prágai Óvárosi városháza tavaly áprilisban kezdődött komplex felújítása keretében most ugyanis az Orloj került sorra. A cseh főváros egyik legfőbb idegenforgalmi látványosságának alkotóelemeit a szakemberek először megjelölik és összeírják, majd szétszerelik, hogy fél év alatt teljes egészében kiteszíthassák, felújíthassák és elvégezzék a szükséges alkatrészcsereket.

A tervek szerint lecserélik mindazokat a modern elemeket, amelyeket a 2. világháború utáni felújításkor szereltek az órába, a különböző acélhuzalokat például újra kenderből készült zsinórokra cserélik. A prágai szakemberek azt ígérik, hogy a következő hónapokban, amikor a csillagászati órát javítják, az Orlojt eltakaró állványra videovetítéssel pótolják a varázslatos hangulatot.

Az Óvárosi városháza tornyát legutóbb a múlt század nyolcvanas éveiben újították fel. A tornyot, amely Prága egyik leglátogatottabb műemléke, évente mintegy 700 ezer ember

keresi fel. A torony felső karzatáról gyönyörű kilátás nyílik a városra, különösen a történelmi központra. A mostani felújítás költségeit 46 millió koronára tervezték.

Az Óvárosi városháza teljes felújításának befejezését nyárra tervezték. Szakértők szerint azonban számolni kell azzal, hogy a javítások elhúzódhatnak.

Petr Skála, az Orloj órás mestere és kezelője szerint a megnyitás legutolsó lehetséges napja 2018. október 28., Csehország megalkulásának századik évfordulója.

A prágai Óvárosi városházát 1338-ban alapították, több épületből áll. A neogótikus szárnyat a 2. világháborúban bombatalált érte, ezért le kellett bontani.

Az épületegyüttes kiegészítésére az utóbbi évtizedekben több pályázatot is kiírtak, de eddig egyik sem volt sikeres, valamint egyetlen elképzelést sem valósították meg.

Az Óvárosi városháza tornyának külső falán elhelyezett csillagászati óra, az Orloj első változata 1410-ben készült, de szerkezetét azóta többször is tökéletesítették az évszázadok során.

A pontos idő mellett a napokat, hónapokat, a Hold és a Nap fázisait is mutatja a 15. század elején Kadani Mikulás órás mester és Jan Sindel csillagász által készített szerkezet. (MTI)

A természet kalendárium (CCXC.)

Kiss Székely Zoltán

Betemetett a nagy hó erdőt, mezőt, rétet, minden, mint a nagyanyó haja, hófehér lett.

Minden, mint a nagyapó bajsa, hófehér lett, csak a feketerigó maradt feketének.

Kányádi Sándor filigrán téli rajzával indulok január harmadik dekádjának. Kedves Olvasóm, ha időd engedi, tarts velem e mostani sétámon is!

Sétánkat az égboltozaton kezdjük. A Nap évről évre végigvándorolni látszik a pályája vonalába eső állatövi csillagképeken. A csillagászat ókori felvirágzásának idején január 21/22-től február 18/19-ig a **vízöntő** csillagkép adott neki otthont. A Vízöntő hava, Vízöntő jegy elnevezés ma is ilyen értelemben használatos, jóllehet a valóságos helyzet a Nap precessziója miatt megváltozott az idők során, csillagképünket ma már márciusban ragyogja be a felkelő Nap fénye.

A távcső felfedezése előtt a csillagászok számára nem csupán viszonyítási helyül szolgált az állatövi csillagképek. Az asztrológia az emberi sorsot befolyásoló erőknél tekintette őket. Az állatövi csillagképek szimbolikája a csillaghitben fogant, de számtalan naptári vonatkozása is van.

A Vízöntő mitológiai rangját még abban az időben nyerte, amikor a Közel-Kelet földművelői az időszámítás alapjait megvetették. Ekkor, 5-6000 évvel ezelőtt, a téli napforduló csillagképe három zodiákusbéli társával, a Bikával, Oroszlánnal és a Skorpióval együtt a naptári sarokpontok és égtájak ura volt. Ennek emlékét őrzi a bibliai látomásokban szereplő négy apokaliptikus fenevad és a négy evangélista jelképe, melyek közül az emberarcú angyal testesíti meg a Vízöntőt.

Térben távolabb, időben közelebb ugorva Skóciában landolunk. 282 éve, 1736. január

19-én született Greenockban **James Watt** mérnök, feltaláló. 1759-ben kezdett foglalkozni a gőznek mint mozgatóerőnek a vizsgálatával, s 1776-ban Birminghamben elkészítette gőzgépe első két példányát. A forgómozgást végző lendkerékes gőzgépe a modern gőzgép őse – rendkívül nagy jelentősége volt a modern ipari forradalomban. Watt elsőként vizsgálta tudományos alapon a hatásfok növelésének lehetőségét, ezzel megalapozta a termodinamikát. Ő végzett elsőként mérést a lóerő meghatározására, s róla nevezték el a teljesítmény mértékegységét.

Következő állomásunk Olaszország. 92 éve, 1926. január 21-én halt meg Paviában a Nobel-díjas **Camillo Golgi** orvos, citológus. 1873-ban dolgozta ki a neuronok sejtfestési eljárását, amelynek segítségével először tette láthatóvá az

idegsejtek fontos elemeit. Az általa kidolgozott festési eljárással kimutatta a később róla elnevezett Golgi-készüléket. A modern neurohisztológiai technika egyik megteremtőjeként tartják számon. Jelentős eredményeket ért el az agyszövet kutatása terén, élete fő művét is az idegrendszer központi szerveinek szövettanáról írta. Az ingerület terjedésével kapcsolatban a kontinuitás elvét vallotta. Az orvostudományi Nobel-díjat 1906-ban kapta megosztva **Ramón y Cajallal** az idegrendszer felépítésével kapcsolatos munkásságának elismeréséül. Habár ezt a felfedezést magyar tudós tette, **Lenhossák Mihály**, s bár német nyelven és Bécsben jelentette meg munkáját, mégis a szép nevű spanyolt részesítették a díjban.

Ugorjunk most át kissé Franciaországba. 243 éve, 1775. január 22-én született Lyonban **André Marie Ampère** fizikus, matematikus. 1824-től a Collège de France kísérleti fizikai tanszékének vezetőjeként az elektrodinamika egyik megalapítója volt. Elsőként talált az elektromosság mérésére alkalmas módszereket. Róla nevezték el az elektromos áramerősség mértékegységét.

Időben távolabb, térben közelebb, Brassóban folytatjuk szeszélyes sétánkat. 469 éve, 1549. január 23-án tért meg teremtőjéhez **Johannes Honterus** humanista gondolkodó, geográfus. 1530-ban adta ki első földrajz-ég-leírását, a **Cosmographiát**. Bázelen 1532-ben elkészítette Dél-Erdély első részletes térképét, majd **Albrecht Dürer** rajzai nyomán fába metszette az első, modern szemléletű áttekintő égbolttérképet. 1533-ban hazatért Brassóba, s a reformáció lutheri irányzatának megerősítését, a fiatalág nevelését, a széles körű műveltség terjesztését tűzte ki céljául. Brassóban adta ki bővített geográfiai munkáját **Rudimenta Cosmographica** címmel, amelyhez 13 saját szerkesztésű térképet csatolt. A mű másfél évszázad alatt 39 kiadást ért meg, a legkülönbözőbb európai nyomdákban. Csillagterképét újranyomatva több munkához mellékeltek és másolták.

Csak a feketerigó maradt feketének

Térben kevesebb, időben nagyobb következő ugrásunk: Nagyvárad. 120 éve született, 1898. január 23-án sárvár-felsővidéki gróf **Széchenyi Zsigmond** vadász, író.

Következő évszámunk 1627. 391 éve, január 25-én született az írországi Waterford grófságban **Robert Boyle** vegyész, természetfilozófus. 1656–1668 között az Oxfordi Egyetemen tanított. Sikeresen megszerezte **Robert Hooke** támogatását, aki segített neki egy légszivattyút építeni. Kimutatta a levegő fizikai jellemzőit és nélkülözhetetlen szerepét az égésben, a légzésben és a hang továbbításában. Elsőként fedezte fel, illetve publikálta 1662-ben, hogy a gázok térfogata fordítottan arányos a rájuk ható nyomással, ez az általános gáztörvény egy speciális esete, a **Boyle-Mariotte-törvény**. Elsőként állított elő hidrogéngázt 1671-ben. Boyle foszforról szóló leírásához 200 évig nem tudtak újat tenni. Ő alkotta meg a sav-bázis elméletet, és lefektette a modern laboratóriumi kísérletezés alapjait. A londoni Royal Society alapító tagja volt.

Következő s egyben mai utolsó állomásunk Marosvásárhely. 1855. január 25-én, 163 éve itt született **Vályi Gyula** matematikus, egyetemi tanár. Kolozsvárott 1877-ben matematika-fizika szakos tanári oklevelet szerzett. Két évig ösztöndíjjal a berlini egyetemen tanult; itt kezdte meg önálló kutatásait. 1881-ben Kolozsvárott egyetemi magántanár, 1884-ben az elméleti fizika, majd az elemi mennyiségtan professzora. 1911-ben meggyengült látása miatt nyugdíjazását kérte. Tudományos munkássága az analízis, a geometria és a számelmélet területére vonatkozik, elévülhetetlen érdemeket szerzett **Bolyai János Appendixé**nek megismertetése terén. 1891-től volt az MTA tagja.

Zord tél van. Kemény tél jön ránk is? Ez évben?

*Egy kutya bíró eleibe idézte a juhót,
Kinek kölcsön adott volna kenyéret, s ez hamis*

Betemetett a nagy hó erdőt, mezőt, rétet

*Szájjal tagadná; két bizonyosságot hiva,
Farkast és kányát; ezek előállván: „Igaz,
Úgy van, bíró úr, láttuk, bátran esküszünk.”*

*A juh, szegényke! vesztett; büntetése volt:
Mivel nincsen egyéb jószágja neki: hát egész
Gyapját eladván, tegyen eleget.*

– olvasom a 188. éve, 1830. január 25-én, meghalt ódaköltő, **Virág Benedek Mesék Phaedrusként (Reseta Jánosnak, wartembergi gróf Waldstein urfiak nevelőjének, egykori tanítványomnak alcímű) versciklusának XC., Juh bíró előtt** című darabjában.

*Tél volt s kemény
Hideg, mikor ezen büntetés hozott reá,
Elhalt, s husát felosztották magok között
A kánya, farkas, kutya, hamis ellenségei.*

Feleltessük reá a 195. éve írt **Kölcsey**-sorokat:

*(...) Szánd meg, Isten, a magyart,
Kit vészek hányának,
Nyújts feléje védő kart
Tengerén kínjának.(...)*

Maradok kiváló tisztelettel.

Kelt 2018-ban, három napkeltével a magyar kultúra napja előtt

Híres erdélyi magyarok (1000–1990)

(Folytatás január 12-i lapszámunkból)

Sorozatunkkal 990 év erdélyi nagyjaira emlékezünk, akikről talán nem tudunk semmit, de ők tették naggyá Erdély kultúráját, tudományát vagy vitték el hírét a nagyvilágba, s tetemes részt vállaltak az egyetemes magyar kultúra és tudomány gazdagításában. (Forrás: Magyar életrajzi lexikon, 1000–1990. Főszerkesztő: Kenyeres Ágnes)

Összeállította: Kuti Márta

HONTERUS JÁNOS, HONTER; CSALÁDI NEVÉN GRASS (Brassó, 1498 – Brassó, 1549. jan. 23.): író, nyomdász, humanista tudós, brassói szász evangélikus prédikátor, az erdélyi szászok reformátora. Apja Grass György brassói tímármester volt. Brassóban, majd 1515-től 1525-ig a bécsi egyetemen, 1525-től Krakkó-

ban, 1532-ben Bázelen tanult. Bázelen Sebastian Henripetrinél elsajátította a nyomdász mesterséget, a térképkészítést és fametszést, 1534-ben tért haza Brassóba. 1539-ben nyitotta meg nyomdáját, amelyben 24 év alatt 31 könyvet nyomtatott ki, nagyrészt saját műveit. A város köz- és kulturális életében is fontos szerepe volt. Városi tanácsnaggyá, majd 1544-ben Brassó első papjává választották; még ez évben iskolát s ebben nyilvános könyvtárat szervezett. A városban papírmalmot állított fel. Mintegy 30 munkát írt (többségük görögből fordítva). Munkássága nyomán gyökeresedett meg a Barcaságon, majd az egész szászföldön a reformáció lutheri iránya. 1530-tól kezdve külföldön számos kiadást megért, népszerű kozmográfiája a hazai földrajzi irodalom kezdetét jelzi. Műveinek térképeit maga metszette. – F. m. De grammatica (Cracoviae, 1530); Rudimenta Cosmographiae (Cracoviae, 1530); Chorographia Transylvaniae (Magyarország és Erdély térképe, Basiliae, 1532); Formula

reformationis ecclesiae Coronensis (1542); Compendium juris civilis in usum civitatum ac sedium Saxoniarum (Coronae, 1544).

SZÉCHENYI ZSIGMOND (Nagyvárad, 1898. jan. 23. – Bp., 1967. ápr. 24.): világiáró utazó, vadász, író. Főiskolai tanulmányait 1919–23 között Münchenben, Stuttgartban és Cambridge-ben végezte. 1927-ben indult első afrikai vadász- és gyűjtőtúrára Szudánba. Újabb expedíciói ismét K-Afrikába vezettek; járt Kenyában, Egyiptomban, Tanganyikában, Ugandában, Líbiában. 1935-ben Alaszka-ban vadászott, 1937-ben Indiában, majd ismét Egyiptomban. 1947-től 1950-ig az Erdészeti Központ vadászati felügyelője, 1951-ben a Mezőgazdasági Múzeum, később a keszthelyi Helikon Könyvtár munkatársa. 1960-ban részt vett az MNM Természettudományi Múzeum K-afrikai expedícióján. Ez az út részben pótolta a múzeum elpusztult gyűjteményét. 1964-ben utolsó, kilencedik K-afrikai útjára indult feleségével Kenyába. Innen szintén gazdag anyaggal tért vissza. Az útjai során megismert népek szokásait, idegen és hazai tájak

élményeit éles szemű megfigyeléssel írta le. Könyvei több kiadásban, közel egymillió példányszámban, hat nyelven jelentek meg. – F. m. Csui! (Bp., 1930); Elefántország (Bp., 1934); Hengergő homok (Bp., 1935); Alaszka-ban vadásztam (Bp., 1937); Nahar (Bp., 1940); Két kecske (Bp., 1942); A szarvas selejtezése (Bp., 1948); Afrikai táborozás (Bp., 1959); Ahogy elkezdődött (Bp., 1961); Ünnepek (Bp., 1963).

FUGULYÁN KATALIN (Ópalánka, 1888. jan. 24. – Kolozsvár, 1969. júl. 23.): orvos, az első diplomás erdélyi orvosnők egyike. A kolozsvári egyetemen szerzett orvosi diplomát. Tanársegédként dolgozott a kolozsvári szemészeti klinikán, majd 1920-tól 1938-ig iskolaorvos és középiskolai tanár. 1940 és 1944 között egyetemi adjunktus volt, majd 1944-45-ben a magyar nyelvű szemészeti előadások megbízott egyetemi tanára. Szakcikkeit az Erdélyi Múzeum Egyesület Értesítője, a Magyar Népegészségügyi Szemle és a kolozsvári Orvosi Szemle közölte.

(Folytatjuk)

Utazás a Baltikumban Oroszország, Szentpétervár (1.)

A Baltikumba tervezett utazásunk során Finnország után Oroszország következett. Helsinkit és Porvoo-t az Európai Unió területén utolsóként meglátogatott két város. Oroszország felé utazva mintegy 135 kilométeren át nyugtalanul vártuk, hogy a határon gond nélkül átlépjünk. Eddig az országhatárok megállás nélkül átjárhatóak voltak, most úgy éreztük, mintha visszaköszönné a múlt.

Veress László

Oroszországba utazni csak érvényes vízummal lehet. Többféle vízumot lehet igényelni, nevezetesen átutazásra alkalmas, turista- és üzleti vízumot. A turistavízum beszerzésének feltétele az előzetes szállásfoglalás a teljes ott töltött időszakra. A vízum beszerzését célszerű utazási irodára bízni, és szükséges, hogy útlevelünkben legalább két egymás melletti üres lap legyen. A határnál is és a szállodában is regisztrálnak. Átkeléskor az útlevél bemutatásán kívül két részből álló beutazási kérvényt kell kitölteni különböző személyi adatokkal. Ezeket is ellenőrzik, lepecsételik, egyik részét elveszik beutazáskor, a másikat kilépéskor, és ezt nagyon fontos jól megőrizni, nélküle nehezen lehet elhagyni az országot. Ha mindezek rendben vannak, akkor talán beengednek országukba.

Odaérkezésünkkor a határnál már egy svájci turistacsoportot ellenőriztek, mégis mi mehetünk át hamarabb, őket visszaküldték, hogy a beutazási-kiutazási kérvényeket újból és helyesen egészítsék ki. Nekünk kimondták a bűvös szót: DÁSZVIDÁNIJE, és elindulhattunk a 210 kilométerre levő Szentpétervár felé.

Az országút két oldalán nyír- és fenyőfákból álló végtelen erdők és mocsaras talaj látható. Imitt-amott még az erdőszéli fák is vízben állnak, a falvak temetőiben a keresztek is. Végig a Finn-öböl közelében haladunk, tulajdonképpen körbejárjuk északkeleti végét.

Első pihenőnk egy erdőszéli benzintöltő állomás. Az egyetlen vécénél hosszú sor, a férfiak bátrabbjai a közeli erdőt látogatják meg.

Az üzemanyag ára az országunkban alkalmazottnak alig fele: a 95-ös benzint 41 rubel (2,78 lej), a gázolaj 39 rubel (2,69 lej). Késő délután van, de a tiszta égbolton még magasan ragyog a nap, meglehetősen északon vagyunk, a mai Oroszország legnagyobb területén.

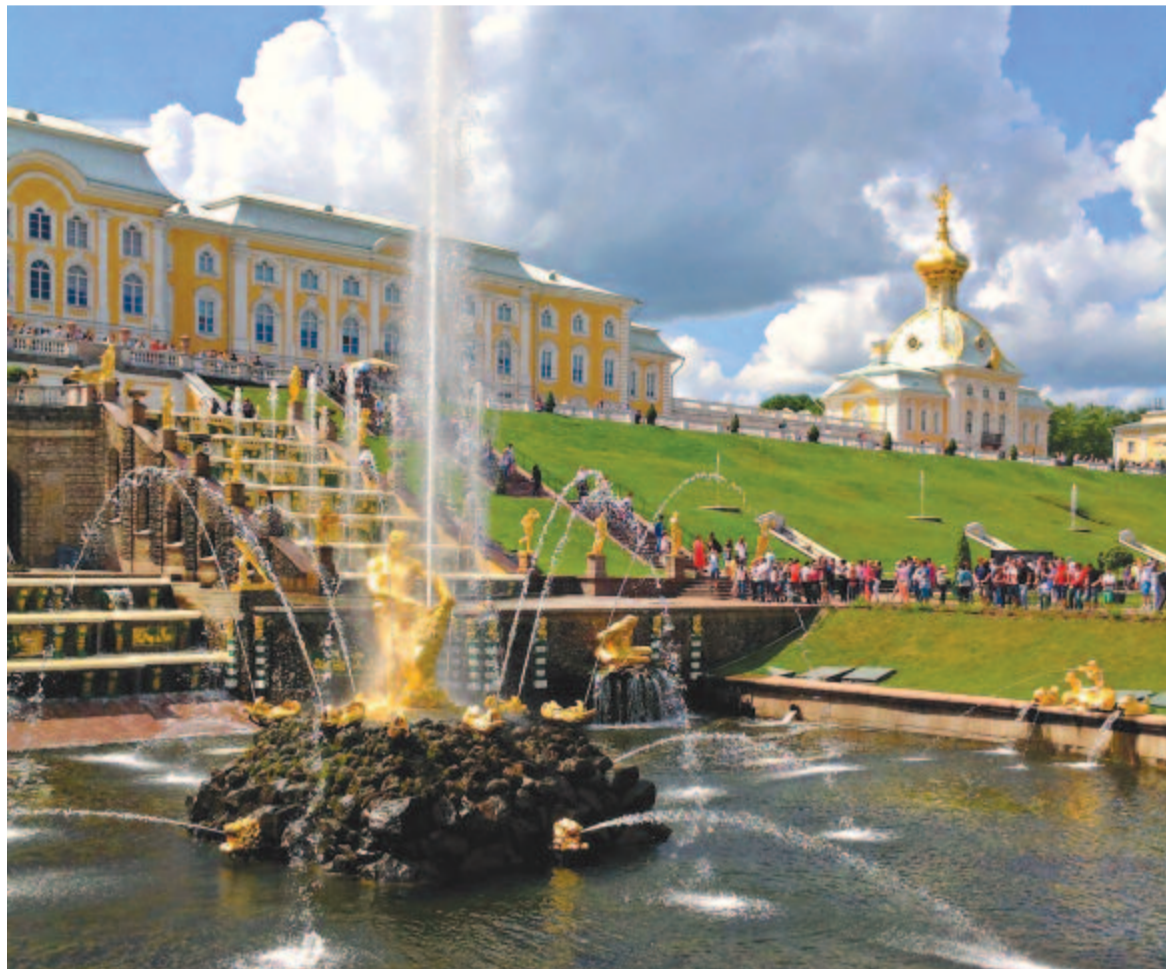
Krisztus után évszázadokon át normann eredetű népek, a varégek éltek ezen a területen, és Rusz néven egy városállamot hoztak létre, Novgorod központtal. Keleti irányból szlávok vándoroltak folyamatosan ezekre a vidékekre, a varégek beleolvadtak a szláv törzsekbe. Később a szlávok létrehozták a Kijevi Ruszt, amely egy ideig átvette az irányítást, de a tatárok ezeket az államokat megsemmisítették. Időközben a Moszkvai Nagyfejedelemség annyira megerősödött, hogy legyőzte a tatárokat, újraegyesítette Rusz területeit, és folyamatosan terjeszkedett keleti és nyugati irányba egyaránt.

I. (Nagy) Péter orosz cár (egyeduralkodó volt 1696–1725 között) fiatal korától egész életében különösen érdeklődött a hajók iránt. Hajóépítő műhelyeket hozott létre, gyakran ő maga is beállt dolgozni a külföldi mesterek és orosz munkások közé. Megalapította a hadihajók építéséért és felszereléséért felelős admirálisát. 1702-ben az orosz hadseregek kezdtek győzelmeket aratni a svédek ellen, elfoglalták a Néva folyó deltáját, megnyílt előttük az út a Finn-öblön keresztül a Balti-tengerhez. Nagy Péter cár itt szemelte ki az új kikötőváros helyét, Amsterdam mintájára létrehozta Szentpétervárt, és teljesült vágya, Oroszország tengeri hatalommá vált. A város ingoványos, mocsaras, egészségtelen árterületre épült, számtalan épületanyagot (követ), hadifegyvert, rabot és orosz parasztot szállítottak ide a város felépítése érdekében. Az

emberek tízezerrel pusztultak el a járványok és mostoha körülmények miatt, így a város, amely kövekre és emberi csontokra épült fel, az Orosz Birodalom fővárosa lett 1712-ben (akkori lakosainak száma megközelítette a negyvenezer főt), és főváros maradt 200 éven keresztül.

A város, amelyhez közeledünk egy szép nyári délután, ma már igazi európai metropolisz, több mint ötmillió lakossal. Egyéb nevei korábban: Petrográd (1914–1924), Leningrád (1924–1991). Az itt lakók Petyerburg vagy egyszerűen Pityer néven emlegetik. Leningrádi terület (tartomány) székhelye. Érdekes, hogy a város neve megváltozott, de a tartomány neve megmaradt a szovjet időkben. Később tapasztaltuk, hogy ebben a csodálatos metropoliszban békésen együtt él, egyszerre látható a cári és a szovjet múlt, a kommunizmus egyháztagadása és a szép, felújított templomok együtt vannak jelen, számtalan lenyűgöző látnivaló van mindkét elmúlt történelmi korból.

A városhoz közeledve leghamarabb egy épülőben levő felhőkarcoló látható. Idegenvezetőnk elmondja, hogy Szentpétervár egykori vezetői egy máig érvényben levő határozatot fogadtak el, mely szerint a Péter-Pál-székesegyház tornyánál magasabb épület tilos a város területén építeni. Az épülő toronyház annál lényegesen magasabb, de a

A Petrodvorec

Forrás: internet

város határain kívül épül, mondják építői.

Végre a Finn-öböl közelében, viszonylag új tömbháznegyedben levő szálláshelyünkre érkezünk, a 15 emeletes Park Inn Pribaltiskaja nevű szállodába. Szobánk ablakából csodálatos kilátás nyílik az öbölre és az előtte épített modern autópályára, de a vacsorához is sietnünk kell. Félpanziós ellátásunk első alkalmával és később is tapasztaljuk, hogy a szálloda konyháján ízletes levelek, kitűnő orosz ételek készülnek. Vacsora után lesétálunk a Finn-öböl nyúlványához, állandóan figyelve, hogy ne tévesszük szem elől szállodánkat. A következő négy nap sok élmény reményében alszunk el.

Reggel szép időben indulunk autóbusszal szállodánktól a város szíve felé. A Nagy Péter cár első lakóháza előtti parkolóban találkozunk orosz idegenvezetőnkkel, Ludmillával, aki az oroszországi vízumhoz szükséges meghívónkat és ott-tartózkodásunk egyéb feltételeit biztosító utazási iroda alkalmazottja. Ludmilla oroszul és angol nyelven beszél, szavait magyar idegenvezetőnk tolmácsolja.

Nagy Péter cár jelentéktelen, kis lakóháza a Néva folyó partján épült, egyike az első épületeknek Szentpéterváron, a Péter-Pál-

Péter-Pál-erőd és templom, Szentpétervár

Forrás: internet

erőd közelében. Innen gyalogosan megyünk a Néva egy szigetét (Nyulak szigete) teljesen elfoglaló erődbe, amelyet a város alapításának évében, 1703-ban a cár utasítására kezdtek építeni, itt volt az akkori város központja. Kő- és téglafala, számos bástyája kívülről is szép látvány. A Péter-kapun keresztül jutunk be a falakon belülre, ahol egy hangulatos kisváros van, múzeumokkal, középületekkel és az összes közül kiemelkedő barokk Péter-Pál-székesegyházzal, amelynek magas (130 méter), karsú tornyán aranyborítás csillog-villog. Ebből a toronyból ellenőrizte Péter cár a környéken folyó építkezéseket. A székesegyház jó példája annak, hogy a cár „ablakot nyitott Európára”. Korábban európai ruhák

Oroszország elnöke is jelen lesz, és legalább 40 óriási hadihajó vonul fel.

Rövid fotószünet után tovább sétálunk a mélykék Néva partján a következő látványossághoz, az Auróra cirkálóhoz. Fejünk fölött a főpróba részeként harci repülőgépek és helikopterek húznak el rendezett sorokban, fűsüketítő zajjal.

Az Auróra (oroszul Avrora – hajnalt jelent) hadihajó még az orosz császári flotta része volt. Részt vett a nemrég századik évfordulóját ünneplő 1917-es nagy októberi orosz forradalomban, annak jelképévé vált. 1957-től horgonyoz a Néván, múzeumhajóként.

1917-ben a matrózok megölték a hajó parancsnokait, csatlakoztak a bolsevikok által vezetett felkelőkhöz, és október 25-én (november 7.) a hajóból leadott lövés adott jelt a Téli Palota ostromára. A második világháborúban német tüzérségi és bombatámadás érte, és elsüllyedt. A háború után a hajót kiemelték, javították, majd 2014–2015 folyamán teljes egészében felújították, újra látogatható, de mi a haditengerészet napja okán csak a díszruhába öltözött, szolgálatukat teljesítő matrózokat bámulhattuk meg. Idegenvezetőnk javaslatára a város központjának további megtekintéséről is lemondtunk, egy későbbi alkalomra halasztottuk, és a Finn-öböl távolabbi partján fekvő Peterhofba utaztunk.

Szentpétervár felépítése után Nagy Péter cár csillogó nyári palotákat emeltetett a város körül. Ezek legszebbike a Petrodvorec (dvorec=palota), francia (Versailles) mintára 1714–1723 között létesült Peterhof erdős területén. A pompázatos palota körül több pavilon is épült, maga Péter cár szívesebben időzött ezekben, nem kedvelte a nagy épületeket, tereket.

A barokk stílusú, mintegy 16 m magas palotát olasz mester tervezte és építette, akárcsak a Péter-Pál-erődöt. Az épület homlokzata a tenger felé néz, 270 méter hosszasan oszlopok, ablaknyílások tagolják. A dombra épült palotától a tenger felé több vízlépcső van, természetes esséssel. A palota szimbólumán, legelegánsabb létesítményén, a Nagy Vízlépcsőn zúdul le a legtöbb víz, ennek két oldalán ókori istenek aranyozott szobrai láthatók.

A palota környékén 64 szökőkút található, mindenik egyedi alkotás, nimfák, növényi, állati és más alakzatokból folyik ki a víz. Valószínűleg a világ legnagyobb és leglátványosabb szökőkútrendszer. Hihetetlenül sok pénzt és energiát fektettek be ebbe az épületbe és a körülötte levő díszítőelemekbe. Kirándulócsoportunkból többen is megbotránkoztak ezen. A palotát, általában a műemlékeket folyamatosan renoválják, sehol nem látni lehulló vakolatot, repedezett szobrokat, szobortalapzatot. Az oroszok tisztelik egykori vezetőiket, alkotásaikat, büszkék történelmükre.

A palotához kikötő is tartozik, így hajóval is megközelíthető.

A Nagy Palota megtekintése és a szobrok, ritka fákkal, virágokkal díszített park bebarangolása után élményekkel tele tértünk vissza szállodánkba, hogy felkészüljünk a következő napi zsúfolt programra.

viseletére kötelezte alattvalóit, bevezette a „szakálladót”.

Ebben a templomban vannak a Szentpéterváron uralkodó orosz cárok fehér márvány síremlékei Nagy Pétertől egészen az utolsó cárig, az 1918-ban családjával együtt kivégzett II. Miklósig. Nagy Péter cár 1725-ben személyesen mentett ki néhány katonát a fagyos Finn-öbölből, megbetegedett és meghalt, anélkül hogy meghatározta volna a trón örökösét. Templomlátogatásunkat egy férfikórus húszperces hangversenye tette örökre emlékezetessé.

Visszatérve a Néva partjára, ritka eseménynek voltunk szemtanúi. A folyón átívelő és belátható három nagy híd a szokásostól eltérően nappal, egyszerre felnyitották. Ezeket a hidakat rendszerint csak éjszakára nyitják fel, a nagy hajók akadálytalan átjárása érdekében. Turisták és helyiek ezrei álltak meg és bámulták, fényképezték a szokatlan eseményt. Idegenvezetőnk elmondta, hogy a következő napi (július utolsó vasárnapja) nagy eseményre, az orosz haditengerészek napjára folyik a főpróba. Ezen a fontos ünnep több százezer nézőn kívül a Szentpéterváron született Vlagyimir Putyin,

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Kiss Éva 783.

2.	ATOMSÚLY JELE	VESZEKE-DÉS	KANADAI ROCK-EGYÜTTES	
1.	FOSZTÓ-KÉPZŐ			
			A	
EGYEI ...JOHN (ÉNEKES)				
HAJADON			MÓDOSÍTOTT G HANG	DIAGONÁLIS
PÁRATLAN VONALI VER		ILLAT (LATIN)	A	É
	ZEUSZ KED-VESE		...BILLEG	
	VULKÁNI KÖZET		ÜRESEN TÁTONG	
INUNDÁCIÓ				KRONO-MÉTER
TERÜLET-MÉRTÉK (BIZ.)				VÉR-CSOPORT
	GÖRÖGÖ. HEGYSÉG			IDEG HÜRJA
	ERDŐVIDÉKI VÁROS			ZÚDÍT
...JÓSKA (BETYÁR)			NÉMETOR-SZÁGI VÁROS	
ETERNIT			...PIRUL	
	SZEM. NÉVMÁS			DIREKT-TERMŐ SZŐLŐ
	ORSZÁG-GYŰLÉSI SZÍNHELY			TOVÁBBÁ
MEGSZAB			KASZÁLÓ	BOLTZMANN-ÁLLANDÓ
ÓRÓMAI HADVEZÉR (MARCUS)			NŐI NÉV RÖVID FOR-MÁJA	KESERV
				ELŐTAG: KETTŐ
				FELÜLETÉRE
AMPER	PENNA			SZÁLFA
	LÍRA			HIBÁZTAT
SZIKLA-TÖREDÉK! A CFR ÜGYFELE		SKÁLA-HANG	CSECSEMŐ-SÍRÁS	EULER-FÉLE SZÁM J.
		KÖLTŐI SZÍV	MINDEN RENDBEN	ERRE
		NITROGÉN, OXIGÉN, KÁLIUM		ÓSI FEGYVER
		MOTIVÁCIÓ		FORRADALOM RÉSZE!
...FERRARI (AUTÓ-GYÁROS)			KÉTKERKŰ TALIGA	
			ERŐ JELE	
KILYÉN LEVENTE	T			N

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

JANUÁRI ÉVFORDULÓK (2.)

					M					K
						11				
12	G			E						
19										
23										
C										
32										
38										Á
R										
50										
55	S				H			R		I

VÍZSZINTES: 1. Festőnő, 150 éve született (Ritta). 5. Író, fordító, tiszteletbeli MTA-tag, 250 éve született (Károly). 10. Rákfegyver. 11. Francia fizikus, csillagász. 12. A magyar hadak fővezére 1849-ben, 200 éve született (Artúr). 16. Olasz karmester (Alberto). 18. Székely is. 19. Senki (francia). 20. Eszem-izsom. 22. Vezérkari főnök v. (I. világháború, Artúr). 23. Szintén. 24. Orosz város. 26. Gitárhúrok! 27. Táplál. 28. Tenger-nagy (francia). 30. Vízzel megtisztító. 32. Zodiákus csillagkép. 34. Rejtjelkulcs. 36. Skála-hang. 37. Olasz névelő. 38. Havasi legelő. 39. Hordómérték. 41. Az Aare francia neve. 44. Azonban. 46. Magyar buszgyár. 48. Borókapálka. 50. Arab szellem. 53. Perzsa uralkodói cím. 54. Fiunk felesége. 55. Főapát, hitszónok, 250 éve hunyt el (Benedek). 56. Teológus, filozófiai író, MTA lev. tag, 200 éve született (Jonatán).

FÜGGŐLEGES: 1. Vízmelegítő berendezés. 2. Eblak. 3. Férfinév (júl. 17.). 4. Elégedetlen az eb. 5. Pótmama. 6. Északi aprópénz. 7. Tegnapután. 8. Kolozs megyei város lakója. 9. Festő, építész, 150 éve született (Kann Gyula). 13. Nem csak te vagy én, hanem... 14. Skálahang. 15. Bölcs mondás. 17. Ábrányi... (költő). 19. Nobel-díjas USA-vegyész, 150 éve született (Theodor William). 21. Vidék ... (Mikszáth). 22. Lamartine verse. 25. Székelyföldi erdő. 27. Magasan tart. 28. Habsburg-ellenes politikus, 200 éve született (Pál). 29. Paripa. 31. ... Ramazzotti (énekes). 33. .... Pacino (színész). 35. Egész része. 40. Mozi (német). 42. Csend (német). 43. Bikavér városa. 45. Orosz vadászrepülőgép. 47. USA-szabvány. 49. Osztrák folyó. 51. Zavaros kezdet! 52. Norvég és magyar autójel. 54. Bárányhang.

L.N.J.

A megjelölt sorokban, oszlopokban szereplő helyes megfejtéseket február 1-ig a Népújság címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők – két személy – egy-egy könyvet nyerhetnek. A pályázati szelvényt kérjük kivágni a borítékra ráragasztani. (Egy borítékban csak egy pályázati szelvény szerepelhet.)

A két rejtvényt azonos számú meghatározásait keverve közöljük. A megjelölt négyzetekbe kerülő betűket folyamatosan összeolvastva Robert Zemeckis 1994-ben rendezett, Oscar-díjas filmjének a címét kapjuk. Könnyítésül egy betűt előre beírtunk.

VÍZSZINTES: 1. Bántalom – Csomagolófólia. 7. ... -móg, dohog – Keresztül. 8. Adriai szél – Álmatag. 9. Kecskeméti – Arcszín. 11. Dudor – Bírósági ügy. 12. Adódik – Elemi parány. 14. Ásványi fűszer – Vonat eleje! 15. Hajlott hátú, idősödő – Tevékeny, buzgó. 18. Ünnepelesen átad – Nagyon régi. 19. Cégjelzés, embléma – Eszmélet. 22. Kutya – Kiejtett betű. 23. Város a román alföldön – Húsos étel. 25. Kamionjelzés – Épületmaradvány. 27. Norvég és iráni gépkocsijelzés – Hátravonul! 28. Táblakép – Oxigénmódosulat. 30. Román személyes névmás – Mozogni kezd! 31. Barnulni szeretne – Fügőzárral ellát.

FÜGGŐLEGES: 1. Tengeri ragadozó állat – ... Mamagása, Spitzer Gyöngyi művész-neve. 2. Erkölcstan – ... Eszter (Németh L.). 3. Szibériai folyó – Spanyol és máltai autójelzés. 4. Nyirokszerv – A fluor, oxigén és foszfor vegyjele. 5. Mozgékony, fürgő – Eladásra kínál. 6. Hazai folyó – ... oldal (Karácsony B.). 10. Égéstermék – Tapad. 13. Módi – Folyóágy. 16. Szerb férfinév – Holt nyelv. 17. Fertőtlenített, csíramentes – Szerves oldószer. 20. Spanyolországi sziget – Nagyszülő kedvence. 21. Tinóból lesz – Legendás madár. 24. Kaucsuk – Jugoszláv diktátor volt (Josip Broz). 26. Végtelen móka! – Táncot jár. 29. Angol tagadószó – Sürgetőszócska.

Koncz Erzsébet

1	2	3	4	5	6
7			8		
9		10		11	
12			13		14
	15			16	
17		18			
19	20			21	
22		23		24	
25		26		27	
28		29		30	
31					

1	2	3	4	5	6
7			8		
9		10		11	
12			13		14
	15			16	
17		18			
19	20			T	21
22		23		24	
25		26		27	
28		29		30	
31					

A KARÁCSONYI AJÁNDÉKOZÓK

című pályázat nyertesei:

VERESS ETELKA, Marosvásárhely, 1918. December 1. út 118/5. sz.

PAPP MÁRIA, Marosvásárhely, T. Vladimirescu u. 52. sz.

A pályázati rejtvény megfejtése:
SANTA CLAUS; BEFANA; KARÁCSONY; ANGYAL; PÈRE NOËL; JULBOCK

Kérjük a nyertéseket, vegyék fel a kapcsolatot Borbély Ernővel a 0742-828-647-es telefonszámon.

Megfejtések a január 12-i számból:

Klasszikus (ikrek): Szédülés

Skandi:

„...szinte lecseppen.
Roppan a jégen a hajnal lépte a sűrke hidegben.”

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely,
Győzelem tér
18. szám,
www.bookyard.ro

Nem tudott vizet kavarni a Sirius a bajnok ellenében

Alaposan, több mint ötven pont különbséggel elverte a Marosvásárhelyi UPM Sírúst a Sepsiszentgyörgyi Seps SIC a női kosárlabda Nemzeti Liga 15. fordulójában. A címvédő és a mostani idényben veretlen háromszékiek ellen még önmaguk legjobb teljesítményével sem sok esélyük lett volna a marosvásárhelyieknek, de ilyesmiről szó sem volt a pályán.

Bálint Zsombor

Egy pillanatig sem volt pariban a marosvásárhelyi csapat. Na jó, talán egy picikét az első negyedben, amikor még civilizált különbséget mutatott az eredményjelző, azonban a folytatás semmi jót nem hozott Ionel Brustur csapata számára. A harmadik negyed pedig, amely általában is a Sirius leggyengébb idő-

szaka, most 31 pontot (!) adott hozzá tíz perc alatt a sepsiszentgyörgyi előnyhöz. Az utolsó tíz percben aztán már csak a tartalékok játszottak a zöldeknél, de a Seps SIC ebben a negyedben is több pontot szerzett, mint vendéglátója.

A marosvásárhelyieknek már az is kinszenvedés volt, hogy dobóhelyzethez jussanak, ám amikor sikerült, akkor sem voltak a legpontosabbak, mezőnyből 34% még egy ificsapatnak is kevés. A statisztika pedig nem mutatja, hogy éppen csak kiszédült a gyűrűből a labda, vagy fél méterre elkerülte a

gyűrűt, de a helyszínen szomorúan láthatták a szurkolók, hogy bizony nagyon sok esetben „homályt” dobta a házigazda.

Nem is soroljuk tovább a statisztikai adatokat, maradjunk annyiban, hogy minden tekintetben a vendégek voltak a jobbak, és nem kevés, hanem fölényesen.

A Sirius számára még öt mérkőzés van hátra az alapszakaszból, ezek közül az elsőt szombaton Kolozsváron játsszák. Az utolsó hely elkerülésére azonban már csak legfeljebb elméleti esély maradt.

Jegyzőkönyv

Női kosárlabda Nemzeti Liga, 15. forduló: Marosvásárhelyi UPM Sírús – Sepsiszentgyörgyi Seps SIC 52:106 (15-22, 11-24, 7-38, 19-22)

Marosvásárhely, ligeti sportcsarnok, 100 néző. Vezető: Cosmin Prișcă (Medgyes), Strettea Máté András (Nagyvárad), Kővágó Lajos (Nagyvárad). Ellenőr: Stelian Bănică (Bukarest).

UPM Sírús: Robinson 18 pont (1), Mészáros 10, Mitov 8, Alina Pop 6 (1), Radović 5 (1), Radu 5 (1), Beldian, Gál Emese, Imreh, Feiseș, Gál Noémi.

Seps SIC: Marshall 18 pont (1), Fontaine 16, Džankić 15, Stoenescu 15 (4), Kress 10, Gödri-Părău 10 (1), Huțanu 9 (1), Hamilton-Carter 6, Kilin 5 (1), Kovács 2, Neagu.

Eredményjelző

A női kosárlabda Nemzeti Liga 15. fordulójának eredményei: Gyulafehérvári CSU – Kolozsvári U 58:60, Marosvásárhelyi UPM Sírús – Sepsiszentgyörgyi Seps SIC 52:106, Brassói Olimpia – Szatmárnémeti CSM 70:62, CSBT Alexandria – Temesvári SCM 72:69. Az Aradi ICIM állt.

Ranglista

1. Sepsiszentgyörgy	13/0	26
2. Szatmárnémeti	10/4	24
3. Alexandria	8/5	21
4. Gyulafehérvár	6/8	20
5. Brassó	7/5	19
6. Kolozsvár	5/8	18
7. Arad	5/8	18
8. Temesvár	4/9	17
9. UPM Sírús	1/12	14

Hétvégi sportműsor

KOSÁRLABDA. A férfi Nemzeti Liga 15. fordulójában, ma 17.45 órától: Nagyvárad CSM CSU – Marosvásárhelyi Maros KK (TV: DigiSport 4).

A női Nemzeti Liga 16. fordulójában Kolozsváron vendégszerepel a Marosvásárhelyi UPM Sírús, az

Universitatea ellenfeleként. A találkozót szombaton rendezik.

KÉZILABDA. A női A osztályos bajnokság B csoportjának 14. fordulójában, vasárnap: Marosvásárhelyi Olimpic – Marosvásárhelyi Mureșul.

RŐPLABDA. A női A1 osztályos bajnokság 12. fordulójában, szombaton 15 órától: Bukaresti CSM – Marosvásárhelyi Medicina CSU (TV: DigiSport 4).

Kikapott a csehektől is, így kiesett a magyar válogatott

A magyar férfikézilabda-válogatott 33-27-re kikapott Csehország csapatától a horvátországi Európa-bajnokság csoportkörének harmadik, utolsó fordulójában, a varasdi D kvartettben szerdán, így pont nélkül búcsúzott a tornától.

A magyarok jól kezdték a kulcsfontosságú találkozót, de az első félidő második felében a csehek 12 perc alatt 8-2-es szériát produkáltak, és a szünetben négy találatot vezettek. A második felvonásban a magyarok-

nak volt egy 4-0-s sorozatuk, majd az 55. percben egy gólról csökkenthették volna a hátrányukat, ám nem jartak sikerrel, ami végleg eldöntötte a meccset.

A magyar válogatott az Európa-bajnokság 1994 óta íródó története során mindössze egyszer, 2010-ben búcsúzott nyeresztlenül a tornától – érdekesség, hogy az utolsó csoportmérkőzésen akkor is Csehország győzte le a csapatot –, de most először maradt pont nélkül.

dr. Lenkei

Változott-e a nők megbecsültsége?

Nem könnyű egy olyan korban megpróbálni helyreállítani a szülő nők és a születő gyermekek legalapvetőbb emberi jogait, amely meglehetősen cinikusává vált.

Eddig minden olyan társadalom a szakadék szélére sodródott, majd bele is zuhant, amely nekilátott leértékelni a Nőt, a női szerepet.

Ez most, úgy tűnik, nagyban zajlik! Számomra ezt bizonyítja a már nem is takargatott pornográfia terjedése, amely nem éppen a hajdani lovagkor romantikus ideáljai felé tereli a nőkről kialakuló képet.

Szabad így ábrázolni a Nőket? Milyen értékrenddel nő fel így az új generáció?

A peep-show-k, azaz kukkoldák száma lassan közelíti a könyvesboltokét, a könnyen elérhető műholdas tévécsatornák sem hagynak túl sok titkot még a kíváncsi gyerekszemek számára sem.

Hová lett a tisztelet, a szemérem, az áhitat, a költészet? Mi lesz így a tiszta szerelembe vetett hittel?

Áldott állapotban

Még a szóhasználat változása is azt tükrözi számomra, hogy leértékelték a női szerepek. Korábban, ha egy asszony magzatot hordott a szíve alatt, azt mondták róla: »Áldott állapotban van«.

Még kevésbé emelkedett hangulatban is »várandósoknak« nevezték.

Ma a szokásos megnevezés: »terhes«. Mi jut eszünkbe arról, ami vagy aki »terhes«?

Teher. Nem öröm, nem várt csoda, nem áldott állapot. Teher, amitől jó lenne megszabadulni.

A nyelv nem csak kifejezi az érzelmeinket, de alakítja is őket.

Ha a fiatal hölgyeket »kisasszony« helyett »csajnak« nevezzük, az mindkét irányba hat.

Adjuk vissza a női szerep szépségét, megbecsültségét. Talán még nem késő.

Mindannyiunk jövője múlik azon, hogy Nőnek lenni újra áldott állapot legyen, akár hord éppen új életet a szíve alatt, akár nem.

Dr. Lenkei Gábor (részlet a *Méltósággal megszületni és szülni* című könyvből)

A könyv megtalálható a Dr. Lenkei egészségkultúra szaküzletben:
Marosvásárhely, Călărașilor utca 14. szám.

Káprázatos magyar bravúr Melbourne-ben

Káprázatos magyar bravúrral indult a nap csütörtökön az ausztrál nyílt teniszbajnokságon: a férfi egyes versenyszám 2. fordulójában Fucsovics Márton négy játszmában, 6:4, 7:6, 4:6, 6:2-re legyőzte a 13. kiemelt amerikai Sam Querrey-t, és bejutott a 3. fordulóba. A magyar teniszező következő ellenfele az argentin Nicolás Kicker lesz, akivel egyetlenegy közös emlékü van, de az friss: idén újév napján Indiában Fucsovics 6:0, 6:3-ra legyőzte.

Kvalifikált Ana Bogdan is: a női egyesek versenyében a világranglista 104. helyén álló román teniszező a 2. fordulóban 1:6, 6:2, 6:3 arányban felülmúlta a kazah Julija Putyincevát. Kiesett viszont Sorana Cîrstea, miután 6:2, 6:4-es vereséget szenvedett a cseh Lucie Safarovától.

MCA Health Care
ORVOSI LABORATÓRIUM

www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek, tájékoztatjuk Önöket, hogy Marosvásárhelyen, a Tulipán utca 25. szám alatt működő MCA Health Care orvosi laboratórium rendelkezik a Maros megyei egészségbiztosítási pénztári alapról származó összeggel **JANUÁRRA ártámogatott (ingyenes)** orvosi analízisek elvégzésére! Ehhez szükséges küldőpapír a családorvostól/ szakorvostól.

Az érdekelteket kérjük, hogy előjegyzés érdekében hívják a 0365/882-747-es telefonszámot hétfőtől péntekig 7-19 óra között, valamint szombaton 8-13 óra között.

Várjuk Önöket!

ÚJ AJÁNLAT a DORA MEDICALS-nál! BELGYÓGYÁSZATI VIZSGÁLATCSOMAG

➤BELGYÓGYÁSZATI VIZSGÁLAT

➤HASI ULTRAHANG

➤LABORTESZTEK

Jelentkezzen a 0733-553-974-es telefonszámon.

CALEPINUS ALAPÍTVÁNY

Mi megtanítjuk!

<p>Felnőtteknek és diákoknak (15+)</p> <ul style="list-style-type: none"> • angol nyelv • német nyelv 	<p>Gyerekeknek (I – VIII. oszt.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • angol nyelv • német nyelv • román nyelv
--	---

Vállalati ügyfeleinknek testreszabott ajánlatok az igényeknek megfelelően.

Nyelvoktatás MAGÁNTANULÓKNAK rugalmas programmal.

Vizsgaszessziók és felkészítők

Cambridge ESOL KET, PET, FCE, CAE	Goethe-Institut GOETHE-ZERTIFIKAT A1 – B2
--------------------------------------	--

Iratkozzon be Ön is nyelvtanfolyamainkra
JANUÁR 31-ig!

Bolyai utca 8. szám
Tel.: 0265 264 660 E-mail: office@calepinus.org
Mobil: 0755 088 228 Web: www.calepinus.org

Üzleti sikereinek titka:
a jó REKLÁM!

Hirdessen a NÉPÚJSÁGBAN,
Maros megye legnépszerűbb napilapjában!

ROST ANDREA

Kossuth-díjas operaénekes
Solistă, laureata Premiului Kossuth

GÁLAKONCERT
A MAGYAR KULTÚRA NAPJA
ALKALMÁBÓL

CONCERT
DE MUZICĂ CLASICĂ
CU OCAZIA
ZILEI CULTURII MAGHIARE

2018.01.21. | 18.00
Kulturpalota, Nagyterem
Palatul Culturalii, Sala mare

Szervező | Organizator:

Partnerek | Parteneri:

Fellépnek továbbá a Virtuózok
marosvásárhelyi felfedezettjei |
Colaborează talente din Târgu Mureș
descoperite la concursul Virtuózok:
JAKAB ROLAND és **ISI NAGY KRISZTINA**
Hangszeren kísér | Acompaniat de orchestra:
CSÍKI KAMARAZENEKAR
Vezényel | Dirijor: **WERNER GÁBOR** (Budapest)

Jegyek kaphatók a Kulturpalota jegypénztárában
Biletele se pot cumpăra la caseria de bilete a Palatului Culturalii
A belépődíj ára | Bilet de intrare: 10 lej

SC Dürkopp Adler SRL,
Maroszentgyörgy
str. Agricultorilor – Mezőgazdász u. 12.

Munkatársat keres számvezelérlésűgép-kezelő és hőkezelő állás betöltésére

Amit kérünk:

- Tanulási vágy;
- Megbízhatóság, komolyság, rugalmasság;
- Szakképzéssel rendelkezők előnyben részesülnek.

Amit ajánlunk:

- Személyes betanítás;
- Biztos, hosszú távú munka;
- Vonzó fizetés (egyéni értékelés alapján);
- Ingyenes szállítás, étkezési jegyek;
- Stimuláló multinacionális munkahelyi légkör.

Önéletrajzot és kísérőlevelet a cég székhelyén vagy e-mailen:
office@duerkopp-adler.ro, personal@duerkopp-adler.ro várunk.
További információk a 0265/208-307-es telefonon.

könyvelőt keres

Követelmények:

- szakirányú végzettség
- legkevesebb 2 év tapasztalat a szakmában
- jó szervezőkészség, önálló munkavégzés

Az önéletrajzokat a Surtec áruház vevőszolgálatánál lehet leadni,
vagy a következő e-mail-címre elküldeni:

vita.jozsef@surubtrade.ro
Határidő: február 8.

adminisztratív munkatársat keres

Követelmények:

- középfokú végzettség
- a román nyelv kitűnő ismerete
- B kategóriás hajtási engedély
- jó szervezőkészség, önálló munkavégzés
- számítógép-kezelési ismeretek

Az önéletrajzokat a Surtec áruház vevőszolgálatánál lehet leadni,
vagy a következő e-mail-címre elküldeni:

ihodor@surubtrade.ro
Határidő: január 31.

Dolgozz nálunk TE is!
Kreatív szakácsot, konyhai személyzetet,
talpraesett recepcióst, igényes pincért keresünk!
Jelentkezni a 0759019519-es telefonszámon.

MINŐSÉGI GRÁNIT FEJKÖVEK ÉS SÍREMLÉKEK KEDVEZŐ ÁRON

UTOLSÓ DARABOK JELENTŐS KEDVEZMÉNNYEL!

FEJKÖVEK ~~1.280 RON~~ HELYETT
390 RON

A KÉP
ILLUSZTRÁCIÓ!

transGranit
Gránit síremlékek forgalmazása

NYÁRÁDTÓ, FŐ ÚT, 446/B (KÖZEL A SÖRGYÁRHOZ),
TEL: 0265-328663, 0738-795191,
WWW.TRANSGRANIT.COM

AZ AKCIÓ FEBRUÁR 28.-IG, VAGY A KÉSZLET EREJÉIG ÉRVÉNYES!

atlasfm
106.4 FM
TG.MUREȘ

GREAT MUSIC FOR A GREAT CITY!

AtlasFmMures • atlasfm@kptv.ro

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
- szőnyegmosás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

Târgu Mureș
Marosvásárhely 88,22

Bovata
Bovata 102,22

r . a . d . i . o

Beghin
Baiașeregete 94,72

Bighineasa
Bogdanov 104,32